

Eesti tööstuse areng ja lähtekohad

Andri Haran

25.11.2021

Maailmamajandus pärast kriisi

- Väärtusahelate riskikindlamaks muutumine (*reshoring* ja *near shoring*)
- Digitaliseerimise ja automatiseerimise kiirenemine
- Kaugtöö ja virtuaalkanalite laialdasem kasutamine
- IKT valdkonna roll majanduses kasvab veelgi
- E-kaubanduse jätkuv kasv
- Rohepöörde võimendumine

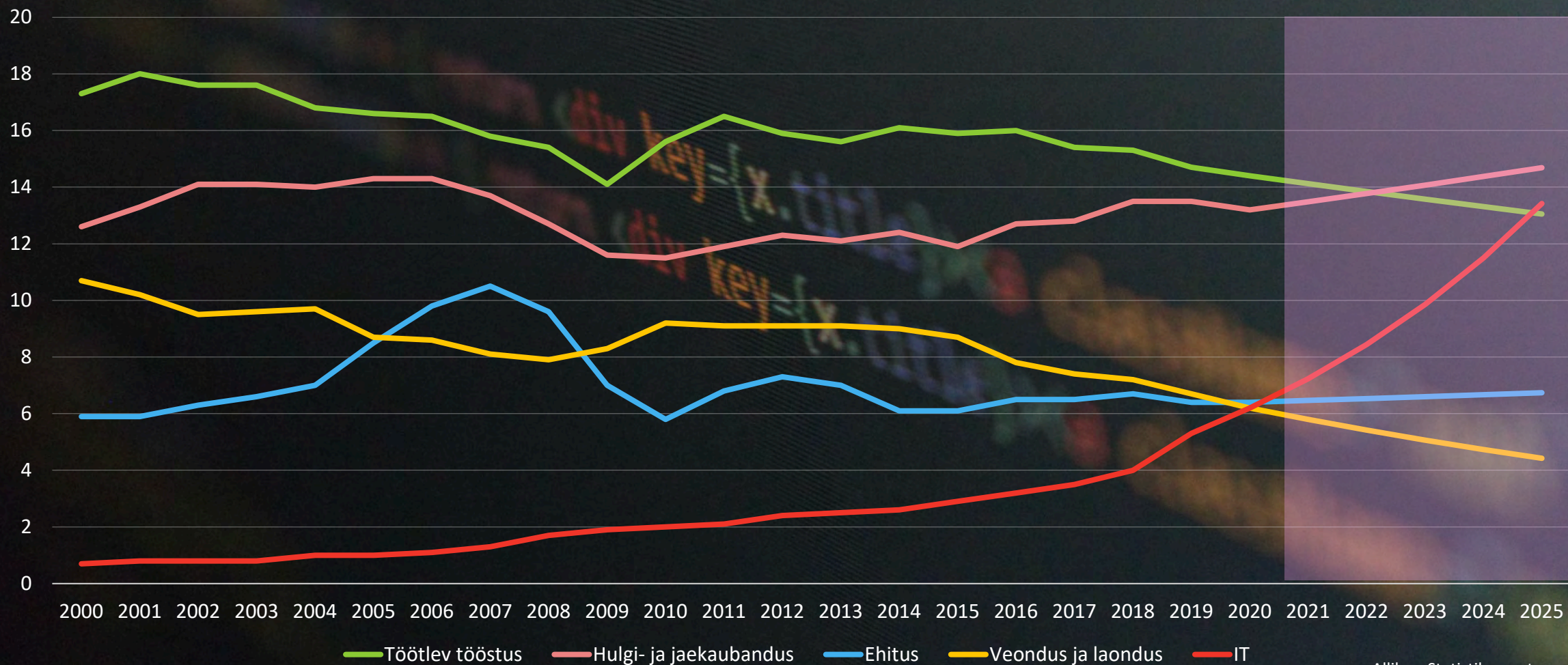
Ekspordi osakaal SKP-st

Allikas: Eesti Statistikaamet

	2019	2020	2021 I pa
Kaupade eksport, mln eurot	14 390	14 309	8 422
Teenuste eksport, mln eurot	7 195	5 713	3 359
EKSPORT KOKKU, mln eurot	21 585	20 022	11 781
SKP, mln eurot	27 699	26 825	14 585
Ekspordi osakaal SKP-s	78%	75%	81%

KAS TÖÖSTUS SUUDAB JÄÄDA LIIDRIKS?

Tegevusalade osakaal loodud majanduses loodud lisandväärtuses, %

Allikas: Statistikaamet

Mihkel Nestor, SEB

„Eesti majandusstruktuuri muutmise ning majanduse arengu ainus kestlik võimalus on kasvatada ettevõtete **rahvusvahelist konkurentsivõimet ja tootlikkust**. Jätkusuutliku majanduse arengus ei saa loota odavale tööjõule, vaid eelkõige **peab suurenema Eesti ettevõtete loodav lisandväärtus**. Antud tegevus eeldab **investeeringuid teadus- ja arendustegevusse ja innovatsiooni**, mille järelle on turgudel reaalne nõudlus. Seda nõudlust tekitab kohapealse väärtusahela suurenemine läbi **investeeringute soodustamise**.“

Tõnis Vare

Võimalikud suunad

- Rohetehnoloogiad ja teenused
- Süvatehnoloogiad ehk *deeptech*
- Tarkvara ja riistvara ühendamise läbi uue lahenduse pakkumine
- Taastuvenergiatööstus
- Uued materjalid ja toorained
- Taastuvenergiatöötavad seadmed

Eesmärgid ühe lausega

Majanduskeskkond – stabiilsus ja ettearvatus

Digipööre – suurem digitaliseerituse maht ettevõtetes

Rohepööre – konkurentsivõimeline kestliku majandamise mudel

Innovatsioonipööre – arendustegevus igas ettevõttes

Haridus – haridussüsteem vastab tööturu vajadustele

Tööjõud – tööjõu piisav saadavus Eestis

Tööstuse nähtavus – et meiega arvestataks iga valiku tegemisel

Kolmikpööre
ühe lausega

Digitaalsel vundamendil innovatiivne
roheriik- EAS

Digitaalsel vundamendil innovatiivne ja
kestlik tööstusriik

Tööstuse mõju

- Igal tööstusharul on mitmesuunalised seosed majandussektoritega, mis pakuvad tööstuse toodanguks vajalikke materjale ja teenuseid ning igal tööstusharul on väljund seosed majandussektoritega, kus tööstuse töötajad oma sissetulekuid kulutavad.
- Seetõttu võib see tööstusharu lisaks otseselt toetatavatele töökohtadele toetada ka suurt hulka kaudseid töökohti.
- Töökohtade/toodangu vähendamine või lisandumine tööstusharudes, millel on tugev seotus/mõju teiste majandussektoritega, võib tekitada tugeva nn lainetusefekti.

Employment multipliers per 100 direct jobs, by major private-sector industry group

Major industry group	Direct jobs	Supplier jobs*	Induced jobs**	Total indirect jobs
<i>Agriculture, forest, fishing, and hunting</i>	100	93.6	134.8	228.5
<i>Mining</i>	100	224.0	166.0	390.0
<i>Utilities</i>	100	515.4	442.2	957.7
<i>Construction</i>	100	88.0	138.1	226.1
<i>Durable manufacturing</i>	100	289.1	454.9	744.1
<i>Nondurable manufacturing</i>	100	184.8	329.5	514.3
<i>Wholesale trade</i>	100	107.3	128.0	235.3
<i>Retail trade</i>	100	46.7	75.4	122.1
<i>Transportation and warehousing</i>	100	112.8	163.3	276.0
<i>Information</i>	100	252.0	321.1	573.1
<i>Finance and insurance</i>	100	149.7	214.7	364.4
<i>Real estate and rental leasing</i>	100	396.6	483.1	879.7
<i>Professional, scientific, and technical services</i>	100	142.1	276.2	418.3
<i>Management of companies</i>	100	144.4	255.4	399.9
<i>Administrative and support services and waste management</i>	100	45.5	89.1	134.5
<i>Educational services</i>	100	63.8	129.9	193.7
<i>Health care and social assistance</i>	100	69.4	136.2	205.6
<i>Arts, entertainment, and recreation</i>	100	123.3	255.2	378.5
<i>Accommodation and food services</i>	100	53.8	107.4	161.2
<i>Other services (except public administration)</i>	100	70.7	139.6	210.3

* Includes materials and capital services supplier jobs

** Includes jobs supported by respending of income from direct jobs and supplier jobs, as well as public-sector jobs supported by tax revenue

Notes: See methods appendix for derivation. The industry-specific multipliers from Appendix Table A1 are weighted and summed across industries within major industry groups to get the multipliers in this table. For the per-100-jobs multipliers, the weight used is hours of work (weights are included in the Bureau of Labor Statistics Employment Requirements Matrices data).

Source: EPI analysis of data from the Bureau of Labor Statistics (BLS) Employment Requirements Matrices, the BLS Current Employment Statistics program, and the Bureau of Economic Analysis GDP-by-industry accounts

Table 1 OECD employment factors used in the 2015 global analysis

	Construction times	Construction/ Installation	Manufacturing	Operations & Maintenance	Fuel – PRIMARY Energy Demand	
	Years	Job years/ MW		Jobs/MW	Jobs/PJ	
Coal	5	11.2	5.4	0.14	Regional	Note 1
Gas	2	1.3	0.93	0.14	Regional	Note 2
Nuclear	10	11.8	1.3	0.6	0.001 jobs/GWh final demand	Note 3
Biomass	2	14.0	2.9	1.5	29.9	Note 4
Hydro-large	2	7.4	3.5	0.2		Note 5
Hydro-small	2	15.8	10.9	4.9		Note 6
Wind onshore	2	3.2	4.7	0.3		Note 7
Wind offshore	4	8.0	15.6	0.2		Note 8
Solar Photovoltaics	1	13.0	6.7	0.7		Note 9

Source: (Rutovitz et al., 2015)

**TÄNAN
KUULAMAST!**

